

Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti občanů za škodu

OOP 2

schválené Ministerstvem financí pod č. j. 321/29874/1998 dne 14. dubna 1998

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Všeobecné pojistné podmínky a smluvní ujednání k těmto všeobecným pojistným podmínkám (dále jen smluvní ujednání) upravují práva a povinnosti účastníků pojistné smlouvy. Práva a povinnosti, které nejsou upraveny v pojistné smlouvě, těchto všeobecných pojistných podmínkách nebo smluvním ujednání, se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku a dalšími souvisejícími právními normami.
2. Pojištění se vztahuje na pojistné události, které nastanou na území České republiky, pokud není v pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání ujednáno jinak.
3. Pojistná událost je nahodilá škodní událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.

Článek 2 Pojistná nebezpečí

1. Pojištění se sjednává pro případ právní odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému, v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného uvedeným v pojistné smlouvě, pokud pojištěný za škodu odpovídá.
2. Z pojištění odpovědnosti za škodu má pojištěný právo, aby za něj pojistitel podle těchto všeobecných pojistných podmínek a smluvního ujednání uhradil skutečnou škodu vzniklou na věci a ušlý zisk, škodu na životě a zdraví, pokud pojištěný za škodu odpovídá.

Článek 3 Výluky z pojištění

1. Pojištění se nevztahuje na odpovědnost za škodu:
 - a) způsobenou úmyslně,
 - b) převzatou nad rámec stanovený právními předpisy,
 - c) způsobenou provozem dopravního prostředku a dalšími činnostmi, u kterých právní předpis ukládá povinnost uzavřít pojištění nebo se na ně vztahuje pojištění ze zákona,
 - d) způsobenou sesuvem nebo sesedáním půdy, erozí nebo důsledky poddolování,
 - e) způsobenou na životním prostředí,
 - f) způsobenou zavlečením nebo rozšířením nakažlivé choroby lidí, zvířat nebo rostlin,
 - g) vzniklou v souvislosti s válečnými událostmi, vzpourou, povstáním nebo jinými násilnými nepokoji, stávkou, výlukou, teroristickým aktem (tj. násilné jednání motivované politicky, sociálně, ideologicky, rasově nebo nábožensky),
 - h) způsobenou na věcech, které pojištěný užívá a na věcech, které mají být předmětem závazku pojištěného (např. úschova),
 - i) způsobenou poškozením nebo zničením dat na záznamových médiích,
 - j) způsobenou zvířaty nebo zvířaty na porostech při pastvě,
2. Pojištění se rovněž nevztahuje na škodu, která vznikla:
 - a) při výkonu povolání nebo při podnikatelské činnosti pojištěného včetně odpovědnosti za škodu vzniklou jeho pracovníky podle pracovněprávních předpisů,
 - b) při plnění pracovních úkolů v pracovněprávních vztazích nebo v přímé souvislosti s nimi, za něž pojištěný odpovídá svému zaměstnavateli.
3. Pojistitel nehradí škodu:
 - a) za kterou pojištěný odpovídá svému manželovi, sourozencům, příbuzným v řadě přímé, osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti, a osobám spolupojištěným,

- b) za kterou pojištěný odpovídá v důsledku své aktivní účasti na závodech a sportovních soutěžích včetně přípravy na ně, pokud není v pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání dohodnuto jinak.
4. Pojištění se nevztahuje na povinnost pojištěného uhradit náhradu jiné majetkové škody vzniklé v souvislosti s pojistnou událostí, pokud není v pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání stanoveno jinak.
 5. V pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání lze ujednat, že se pojištění odpovědnosti za škodu nevztahuje i na odpovědnost za škodu vzniklou jinak než způsoby uvedenými v bodě 1 až 4 tohoto článku.

Článek 4 Pojistná částka

Pojistnou částkou se rozumí částka dohodnutá v pojistné smlouvě, vyjadřující horní hranici plnění z jedné pojistné události.

Článek 5 Plnění pojistitele

1. Pojistitel nahradí za pojištěného škodu z jedné pojistné události maximálně do výše pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě (včetně nákladů uvedených v čl. 5 bodu 3 těchto všeobecných pojistných podmínek).
2. Náhrada škody vyplacená z pojistných událostí nastalých v průběhu jednoho pojistného roku (je-li pojištění sjednáno na dobu kratší v průběhu platnosti pojištění) nesmí přesáhnout výši pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě, pokud není v pojistné smlouvě nebo smluvním ujednání stanoveno jinak.
3. Pojistitel uhradí za pojištěného náklady:
 - a) za obhajobu v přípravném řízení a v trestním řízení před soudem prvního stupně vedeném proti pojištěnému v souvislosti s pojistnou událostí,
 - b) občanského soudního řízení o náhradě škody, pokud bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše škody, je-li pojištěný povinen tyto náklady uhradit a náklady právního zastoupení pojištěného v tomto řízení,
 - c) mimosoudního projednání nároků poškozeného.Tyto náklady pojistitel uhradí pouze v případě, že se k tomu předem písemně zavázal, a za předpokladu, že se pojištěný řídí pokyny a právním názorem pojistitele. Náklady právního zastoupení pojistitel hradí pouze do výše odpovídající maximálním zákonným sazbám.

Pokud je pojištěný povinen nahradit škodu, která přesahuje pojistnou částku, hradí pojistitel náklady řízení snížené v poměru pojistné částky k celkové výši škodních nároků.
4. V pojistné smlouvě nebo ve smluvním ujednání může být dohodnuto, že se pojištěný podílí na pojistném plnění (dále jen spoluúčast). Spoluúčast je stanovena pevnou částkou nebo procentem z pojistného plnění. Takto stanovená spoluúčast se odečítá od pojistného plnění.
5. Uvede-li pojištěný pojistitele vědomě v omyl o podstatných okolnostech, týkajících se oprávněnosti nároku na náhradu škody nebo její výše, má pojistitel právo náhradu škody odmítnout.
6. Způsobil-li pojištěný škodu následkem požití alkoholu nebo návykových látek, má pojistitel proti němu právo na přiměřenou náhradu až do výše 80 % pojistného plnění vyplaceného pojistitelem.
7. Porušil-li pojištěný povinnosti uvedené v čl. 6 a čl. 8 bod 2 a tím ztížil zjištění právního důvodu plnění, rozsahu nebo výše škody, má pojistitel vůči němu právo na náhradu nákladů vynaložených na zjištění rozhodných skutečností, a to až do výše poskytnuté náhrady škody.

8. V případě nedostatečně doložené škody je pojistitel oprávněn, s přihlédnutím ke všem okolnostem případu, snížit náhradu na dostatečně doloženou výši.
9. Pro určení věcného rozsahu škody je rozhodující výsledek vlastního šetření pojistitele.
10. Pojistné plnění poskytne pojistitel v tuzemské měně.

Článek 6 Povinnosti pojištěného

1. Pokud dojde k události, která by mohla být důvodem vzniku práva na náhradu škody, je pojištěný povinen tuto skutečnost neprodleně písemně oznámit pojistiteli a podat důkaz o vzniku a rozsahu škodní události. Dále je povinen učinit veškerá možná opatření, aby se rozsah škody nezvětšoval.
2. Pojištěný je v případě škodní události povinen poskytnout pojistiteli součinnost potřebnou ke zjištění příčin a výše škody, podat pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu a předložit v dohodnuté lhůtě doklady, které si pojistitel vyžádá.
3. Nastane-li pojistná událost, je pojištěný povinen oznámit pojistiteli, že uzavřel další pojištění u jiného pojistitele proti těmž pojistnému nebezpečí. Při tom je povinen sdělit pojistiteli jméno tohoto dalšího pojistitele a výši pojistných částek.
4. Pojištěný je oprávněn uznat nebo vyrovnat požadavek poškozeného pouze s předchozím souhlasem pojistitele.
5. Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu pojistiteli oznámit, že:
 - a) byl proti němu uplatněn nárok na náhradu škody,
 - b) právo na náhradu škody bylo uplatněno u soudu nebo u jiného příslušného orgánu,
 - c) v souvislosti s pojistnou událostí s ním bylo zahájeno trestní řízení a sdělit, kdo je jeho obhájcem.
6. V řízení o náhradě škody je pojištěný povinen postupovat podle pokynů pojistitele.
7. Pojištěný není bez souhlasu pojistitele oprávněn zavázat se k náhradě promlčené pohledávky nebo uzavřít soudní smír.
8. Na pokyn pojistitele je pojištěný povinen v řízení o náhradě škody podat opravný prostředek. V tomto případě nese náklady odvolacího řízení pojistitel.
9. Pojištěný je bez zbytečného odkladu povinen uhradit pojistiteli případný postih za nesplnění povinností vyplývajících z právních norem a z pojištění.

Článek 7 Povinnosti pojistníka

1. Pojistník je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu a která je povinna platit pojistné. Osoba pojistníka a pojištěného nemusí být totožná, pojistník může pojistnou smlouvu uzavřít i ve prospěch třetího.
2. Pojistník, který není zároveň pojištěným, je povinen seznámit pojištěného nebo pojištěné s jejich právy a povinnostmi stanovenými pojistnou smlouvou, těmito všeobecnými pojistnými podmínkami a smluvním ujednáním.

Článek 8 Přechod práv

1. Na pojistitele přechází právo pojištěného:
 - a) na vrácení vyplacené částky, pokud za něj pojistitel tuto částku zaplatil nebo vyplácí,
 - b) na úhradu nákladů řízení o náhradě škody, které mu bylo přiznáno proti odpůrci, pokud je pojistitel za něj zaplatil,
 - c) na vypořádání nebo postih, a to až do výše částek, které za něj pojistitel uhradil.
2. Pokud nastane právní skutečnost, která odůvodňuje práva uvedená v bodu 1 tohoto článku, je pojištěný povinen tuto skutečnost pojistiteli neprodleně oznámit a poskytnout součinnost k uplatnění těchto práv.

Článek 9 Vznik pojištění

Pojištění vzniká na základě platně uzavřené pojistné smlouvy ode dne následujícího po dni uzavření pojistné smlouvy, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak.

Článek 10 Změny a zánik pojištění

1. Jakákoliv změna pojistné smlouvy musí být učiněna formou písemné dohody mezi smluvními stranami, jinak je neplatná.
2. Pokud je pojištěna odpovědnost za škodu vyplývající z vlastnictví věci, zaniká pojištění změnou v osobě vlastníka věci.
3. Je-li pojištěna odpovědnost za škodu vyplývající z vlastnictví věci, která je v bezpodílovém spoluvlastnictví manželů, zaniká pojištění zánikem bezpodílového spoluvlastnictví manželů.
4. Odpadne-li možnost, že pojistná událost nastane, pojištění zaniká.
5. Pojištění může každý z účastníků vypovědět do dvou měsíců po uzavření pojistné smlouvy, výpovědní lhůta je osmidenní, jejím uplynutím pojištění zanikne.
6. Při podvodném uplatnění neodůvodněného nároku na pojistné plnění, může pojistitel vypovědět smlouvu s okamžitou účinností.

Článek 11 Pojistné

1. Pojistitel má právo na pojistné za dobu od vzniku pojištění až do jeho zániku.
2. Pojistné je splatné k prvnímu dni příslušného pojistného období (běžné pojistné). Lze též dohodnout, že pojistné bude placeno najednou za celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno (jednorázové pojistné).
3. Zanikne-li pojištění před uplynutím doby, za kterou bylo zapláceno běžné pojistné, je pojistitel povinen jeho zbývající část vrátit.
4. Při dostatečné výši technických rezerv jsou přebytky pojistného využívány ke zvýhodnění pojištění formou rozšíření jeho rozsahu nebo snížení sazeb pojistného na principu příznivého škodního průběhu.
5. Přebytky na pojistném zvažuje pojistitel z celkového přijatého pojistného pro druh pojištění sjednávaného podle těchto všeobecných pojistných podmínek na základě kalkulací pro období minimálně 5 let.

Článek 12 Doručování písemností

Pokud není zásilka doručena z důvodů, že pojistník nebo pojištěný odepře přijetí zásilky, je dnem doručení den odepření přijetí zásilky. V případě, že pošta vrátí zásilku pojistiteli po uplynutí odběrní lhůty na odebrání zásilky, je dnem doručení poslední den odběrní lhůty.

Článek 13 Výklad pojmů

1. **Škodní událostí** se rozumí událost spojená se vznikem škody, ve které vede pojistitel šetření s cílem posoudit, zda pojištěný (škůdce) za škodu odpovídá a pokud ano, zda byly splněny podmínky, za kterých je povinen pojistitel plnit.
2. **Pojistná událost** je nahodilá škodní událost, která nastala (včetně její příčiny) v době trvání pojištění, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit.
3. **Škodou způsobenou úmyslně** se rozumí škoda způsobená úmyslným konáním či úmyslným opomenutím pojištěného nebo konáním jiné osoby z podnětu pojištěného.
4. **Příbuznými v řadě přímé** se rozumí osoby, které pocházejí jedna od druhé, např. rodiče a děti, prarodiče a vnuci.
5. **Škodou na věci** se rozumí majetková újma spočívající ve zmenšení majetku poškozeného.
6. **Škodou na zdraví** se rozumí úraz nebo nemoc.
7. **Ušlý zisk** je újmou spočívající v tom, že u poškozeného nedojde v důsledku škodní události k rozmnožení majetkových hodnot, ač se to dalo očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí.
8. **Jinou majetkovou škodou** se rozumí škoda, která není ani škodou na věci ani na zdraví, kterou však musel poškozený vynaložit nebo mu vznikla v příčinné souvislosti s pojistnou událostí. Jsou to škody finančního charakteru jako např. náhrada škody požadovaná zdravotní pojišťovnou jako náklady vynaložené na léčení poškozeného (regres zdravotní pojišťovny), sankce (např. pokuta, penále, úrok nebo poplatek z prodlení) a další finanční škody.